

Nyttig tariffkonferanse

Globaliseringens konsekvenser for matindustrien, tariffoppgjøret 2007 med hovedvekt på lokale forhandlinger, samt innleie og rekruttering av utenlandsk arbeidskraft var hovedtema på tariffkonferansen som NBL, FHL og KIFF arrangerte 12. og 13. juni.

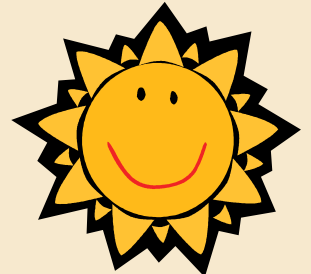
Temaet "Globalisering" ble bredt belyst av sjeføkonom Harald Magnus Andreassen, First Securities ASA, konsernsjef Rolf Domstein, Domstein ASA, direktør Roald Gulbrandsen, NBL og styreleder i KIFF Egil Olsvik. Alle var enige om at det også i fremtiden vil være mulig å opprettholde en matindustri i Norge, men behovene for omstilling, innovasjon og ikke minst satsing på kompetanse er viktige tiltak.

Forhandlingsdirektør i NHO, Gunnar Flaatt, orienterte generelt om tariffoppgjøret 2007 og fokuserte spesielt på lokale forhandlinger og funksjonæravtalene. Politisk rådgiver i Negotia, Stein Johansen og HR- og Kommunikasjonsdirektør Bjørn Delbæk, Ringnes AS, holdt utfordrende og nyttige innlegg om opplegg og erfaringer med lokale forhandlinger og rådgivende nemnd.

Siste del av programmet gikk med til å belyse utfordringer ved innleie og rekruttering av utenlandsk arbeidskraft. Den faktiske situasjonen ble beskrevet av forsknings-sjef Jon Erik Dølvik, fafo. Regelverket ble omtalt av advokat Nina Melsom, NHO, og 1. nestleder i NNN, Jan Egil Pedersen, understreket nødvendigheten av seriøsitet i dette arbeidet. Avslutningsvis orienterte kundeutvikler Gina Berg, Adecco Norge AS, om hvordan de kan bistå bedriftene med rekruttering av utenlandsk arbeidskraft.

Det var konstruktiv dialog mellom foredragsholderne og konferansedeltagerne – til glede for alle som var tilstede. Evalueringen av konferansen var meget god og de som ikke var tilstede gikk glipp av mye aktuell informasjon som åpenbart er nyttig i hverdagen. Mitt håp er at oppslutningen på neste "matnyttige" tariffkonferanse – i forkant av tariffoppgjøret 2008 – blir enda bedre.

Knut Maroni, tlf. 23 08 87 03 - 91 72 90 21,
e-mail: knut.maroni@nbl.no

Ny sykmeldingspraksis - rutiner, skjemaer og dokumentasjon

Etter Arbeidsmiljøloven og Folketryktdloven må alle virksomheter:

- 1) Registrere sykefraværet i bedriften.
- 2) Ha rutiner for å følge opp de som er sykmeldt.
- 3) Dokumentere at dette etterleves.

Anne Brit Slettebø
Bedriftsrådgiver
HMS/IA NBL

Både Arbeidstilsynet og NAV kan etterspørre dokumentasjon fra arbeidsgiver. Det forventes av arbeidsgiver at du har skriftlige rutiner og dokumentasjon på at du har gjort vurdering av aktivitetsmuligheter/utprøving/tilrettelegging for den sykmeldte.

Eksempler på rutiner og skjema arbeidsgiver trenger:

- Skjema for fraværsregistrering
- Oppfølgingsplan (trinn 1)
- Vurdering av effekt av tiltak i oppfølgingsplan (trinn 2)
- Innkalling til dialogmøte
- Konklusjon fra dialogmøte (som skal sendes NAV)

Disse skjemaene og mer informasjon finner du på NHOs nettside: www.nho.no/ia eller ta kontakt med: Anne Brit Slettebø, tlf. 23 08 87 09, e-mail: annebrit.slettebo@nbl.no eller Monica Ahlsen Egeberg, tlf. 23 08 87 12, e-mail: monica.ahlsen@nbl.no

Lokale forhandlinger - lav prisstigning og høy reallønnsutvikling demper forventningene

- Jeg tror at den lave prisstigningen og høye reallønnsutviklingen vil dempe forventningene i de lokale forhandlingene, sier Carl E. Rønneberg, direktør i NBL. - Meldingene i media om at "lønnsveksten går til vær" synes overdrevet og stemmer ikke med våre foreløpige signaler fra bedriftene.

Selv om det for tiden er stor etterspørsel etter arbeidskraft av alle kategorier, er det god grunn til å tenke seg godt om før man justerer lønningene utover det normale. En usunn lønnsutvikling vil virke forstyrrende på situasjonen i norsk økonomi og svekke grunnlaget for den positive utviklingen i det meste av næringsmiddelindustrien. Det vil også kunne medvirke til ytterligere renteøkninger fra Norges Bank.

- Husk at medarbeiderne er like opptatt av bedrifter med interessante utfordringer, god personalpolitikk, fleksible ordninger og god ledelse som av høye lønninger. Våre overenskomster bygger på frie forhandlinger basert på bedriftens økonomi, produktivitet, konkurransevne og framtidsutsikter. En god dialog med de ansatte som skaper tillit og felles virkelighetsoppfatning er et godt grunnlag for forhandlingene, sier Rønneberg.

NBL oppfordrer medlemsbedriftene til å sende inn resultatet av forhandlingene slik at vi kan følge lønnsutviklingen utover sommeren og høsten.

Kontakt: Carl E. Rønneberg,
tlf. 23 08 87 07 - 9136 9562
e-mail: carl.ronneberg@nbl.no

Carl E. Rønneberg,
Direktør arb. vilkår,
HMS og kompetanse,
NBL.

Nytt regelverk for utenlands bearbeiding

Landbruks- og matdepartementet har fastsatt en ny forskrift som innebærer at det framtidige omfanget av utenlands bearbeiding av kjøtt og meierivarer vil bli regulert gjennom kvoter. For bearbejdede landbruksvarer (RÅK) og andre basis landbruksvarer enn kjøtt og meierivarer, vil eksisterende ordning for utenlands bearbeiding i hovedsak videreføres.

Særnorsk

Regelverket Norge nå får vil gjøre det vanskeligere for norsk næringsmiddelindustri å optimalisere en internasjonal produksjonsstruktur. Ordningen vil i tillegg bli mer komplisert og uforutsigbar å benytte. Fra industriens side er det positivt at endringene ikke skaper problemer innen bearbejdede landbruksvarer. Det er foreløpig uklart hvilke reaksjoner EU har på det nye regelverket.

Kvoter

Norske landbruksråvarer skal fortsatt kunne sendes utenlands for å bli bearbejdet, for så å bli importert tollfritt til Norge som ferdige matvarer. Det nye er at det blir fastsatt årlige kvoter på 1080 tonn kjøtt, 5520 tonn kjøttvarer og 3120 tonn meierivarer.

Fordeling ved auksjon – lavere fortjeneste

Kvotene vil bli fordelt på auksjon. For å sikre bedriftene forutsigbarhet, legger forskriften opp til å fordele kvotene med gyldighet for inntil tre år av gangen. Første auksjon vil bli holdt i september 2007 og gjelde kvotefordelingen for perioden 1. januar 2008 til 31. desember 2010. En samlet kvote for tre år vil da bli fordelt.

For å sikre kontinuitet i overgangsperioden mellom gammel og ny ord-

ning videreføres hovedelementene i gjeldende regelverk for kjøtt og meierivarer ut 2007.

Kvotestystemet vil innebære at de norske aktørene som benytter seg av dette, vil få sin fortjeneste noe redusert.

Kontakt: Roald Gulbrandsen,
tlf: 23 08 87 13 - 9136 9564
e-mail: roald.gulbrandsen@nbl.no

Roald Gulbrandsen,
Direktør næringspolitikk, NBL

Nytt regelverk på vei fra EU: Forordning om ernærings- og helsepåstander på mat

Forordningen vil gi helt nye rammer for hva som vil være lovlig å påstå om mat, inklusive kosttilskudd. Vi vil få såkalte positivlister med påstander. Positivlistene vil starte å gjelde i 2010, men utviklingen av listene starter nå.

Forordningen trådte i kraft i EU i januar 2007. Vi vet ikke når denne forordningen vil bli norsk forskrift. NBL har i et par år presset på myndighetene for å dem til å starte forberedelsene til implementering av dette regelverket. Endelig har de tatt tak.

Det har lenge vært et behov for et harmonisert regelverk for bruk av ernærings- og helsepåstander på matvarer. Store forskjeller i nasjonale regelverk har hindret handelen og skapt ulike konkurransevilkår. Med regelverket vil man også beskytte forbrukerne mot villedende og usanne påstander, som det dessverre er blitt mange av i dagens marked.

Hva er en ernæringspåstand?

En ernæringspåstand er enhver merking, budskap eller fremstilling som angir eller antyder at en matvare har særlige positive egenskaper på grunn av energi, næringsstoffer eller andre stoffer. Eksempler på ernæringspåstander kan være "energiredusert", "uten tilsatt sukker", "høyt fiberinnhold".

Forordningen inneholder en positivliste med ernæringspåstander i vedlegg til forordningen. Ernæringspåstander som har vært i bruk før 1.

januar 2006 og som ikke er inkludert i forordningens vedlegg, kan brukes frem til 19. januar 2010, i samsvar med nasjonale bestemmelser.

Hva er en helsepåstand?

En helsepåstand er ethvert utsagn som angir, indikerer eller antyder at det er sammenheng mellom en matvare, en matvaregruppe eller en av matvarens bestanddeler, og helse. Forordningen skiller mellom forskjellige typer helsepåstander. Påstanden kan også være et bilde, et symbol eller en grafisk presentasjon.

Arbeidet med utvikling av positivlister med helsepåstander starter nå. Først skal den såkalte "Artikkel 13"-lista lages. Medlemslandene og Norge skal innen 31. januar 2008 sende inn lister til EU-kommisjonen over helsepåstander. Det dreier seg om påstander som beskriver eller referer til et næringsstoff eller et annet stoffs betydning for: Vekst, utvikling, kroppslige funksjoner, og psykologiske eller atferdsmessige funksjoner. Et eksempel på en slik helsepåstand kan være: "Kalsium har betydning for oppbygning og vedlikehold av benbygningen".

NBLs "Utvalg for matpolitikk" vil engasjere seg i arbeidet med utvikling av lister. Mattilsynet har satt deadline for innsendelse av lister, inklusive dokumentasjon til 1. september.

Mattilsynet har lagt ut informasjon på sin hjemmeside:
http://www.mattilsynet.no/mat/merking/helsepaastander/ny_eu_forordning_om_ern_rings_og_helsepaastander_p_mat_47599

Kontakt: Steinar Høie,
tlf. 23 08 87 17 - 4815 1498
e-mail: steinar.hoie@nbl.no

Energiøkonomisering

Klimadebatten har for lengst nådd næringsmiddelindustrien. Når vi ser bort fra den kraftintensive industrien er næringsmiddelindustrien den gruppering som bruker mest energi innen industrien. Vår industri brukte i 2005 vel 5 % av industriens

samlede elektrisitetforbruk. I tillegg brukte næringsmiddelindustrien 80.000 tonn petroleumsprodukter, som utgjør 16,5 % av industrien samlede forbruk.

Dette er bakgrunnen for at Enova har bevilget midler til en utredning som skal avdekke potensialet for energiøkonomisering innen næringsmiddelindustrien.

Utredningen skal gi et bilde av hvilke tiltak som vil gi de beste resultatene og samtidig også se på hvilke mekanismer som avgjør hvorvidt energiøkonomiseringstiltak blir gjennomført i den enkelte bedrift.

NBL deltar i en referansegruppe for prosjektet.

Kontakt: Knut Maroni,
tlf. 23 08 87 03 - 9172 9021
e-mail: knut.maroni@nbl.no

Nye allergener som skal merkes, og retningslinjer for bruk av "kan inneholde spor av" – merking

Det er som kjent krav om merking av allergene ingredienser i samsvar med vedlegg til merkeforskriften. Denne listen skal nå utvides. Endringene skal gjelde fra 23. desember 2007 med overgangsperioder. Lista utvides med:

- Lupiner og produkter fremstilt av lupiner
- Bløtdyr, bl. a skjell og produkter fremstilt av bløtdyr

Det som reguleres, er merking av ingredienser som inngår i produktet, ikke spormengder som kan forekomme i produktet grunnet produk-

Knut Maroni
Adm. direktør NBL

sjonsforhold, kryssforurensing fra andre produkter og lignende.

NBLs "Utvalg for matpolitikk" har utarbeidet et sett retningslinjer til hjelp i vurderinger om bruk av "kan inneholde spor av"-merking for allergener. Retningslinjene er lagt ut på NBLs hjemmeside. De er "strengt". Slik merking skal ikke brukes uten at bedriften kan vise til fareanalyser dokumentert i HACCP.

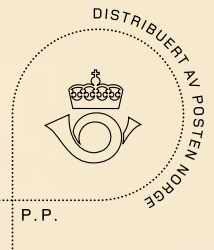
Kontakt: Steinar Høie,
tlf. 23 08 87 17 - 4815 1498
e-mail: steinar.hoie@nbl.no

Praksisbrev som alternativ for skoletrøtt ungdom

En rekke ungdommer faller ut av dagens skolesystem grunnet skoletrøtthet. Alternativene til skole har ikke vært mange for skoletrøtt ungdom i de senere årene, og NHO har foreslått at man oppretter en praksisbrevordning hvor ungdom kan søke seg rett ut i bedrift etter 10. klasse. Det skal lages praktisk rettede læreplaner, opplæringen tar to år og gir en grunnleggende kompetanse i faget med mulighet til å fortsette frem til fag/svennebrev. Kunnskapsdirektoratet igangsetter forsøksordninger fra høsten av innen tre fag.

Matindustrien i Oslo, Vestfold og Rogaland er valgt ut som pilotområder. I tillegg til at vår bransje tar et samfunnsansvar og hjelper ungdom som ellers kan komme galt ut i en sårbar alder kan ordningen også vise seg å være en alternativ rekrutteringskilde til våre bedrifter. Forutsetningen for et vellykket prosjekt er at dette kun er skoletrøtt, men for øvrig motivert og oppegående ungdom. Det ytes ekstra tilskudd i tillegg til ordinært lærlingtilskudd for begge opplæringsårene.

Kontakt: Espen Lynghaug,
tlf. 23 08 86 79 - 9758 6495
e-mail: espen.lynghaug@nbl.no

B

NORGE

P.P.

Utgiver: NÆRINGSMIDDELBEDRIFTENES LANDSFORENING
Redaktør: Knut Maroni
Trykker på Hippo Returkartong 150 g

Læreplaner for opplæring i bedrift er nå lagt ut på høring

Utdanningsreformen Kunnskapsløftet ble innført i videregående skoler fra høsten 2006, og nye læreplaner tas i bruk etter hvert som disse elevene gjennomfører utdanningen. Fra høsten 2008 vil læreplanene for opplæring i bedrift bli innført. De nye læreplanene for opplæring i bedrift innen bakerfaget, konditorfaget og fagarbeider industriell matproduksjon er nå lagt ut på høring, og høringsfristen er 1. oktober.

Espen Lynghaug,
Fagsjef fagopplæring/
kompetanse

NBL har arbeidet aktivt med å gjøre planene så gode som mulig innenfor rammene som er lagt for reformen, og en rekke fagfolk fra hele matbransjen har deltatt i læreplangruppene som var oppnevnt av Utdanningsdirektoratet. Etter språkvask og justeringer er nå læreplanene ute til høring. NBL ønsker å få flest mulig innspill til våre høringsbrev som ferdigstilles i løpet av september. Læreplanene kan leses eller lastes ned fra www.skolenettet.no/lp

Kontakt: Espen Lynghaug, tlf. 23 08 86 79 - 9758 6495
e-mail: espen.lynghaug@nbl.no

Matbransjens Kompetansepris 2007

Formålet med prisen er å stimulere til økt innsats, interesse og publisitet innen området opplæring og kompetanse. Prisen deles ut til en virksomhet eller person som har utmerket seg i sitt kompetansearbeid.

Fakta om Kompetanseprisen

Prisen er innstiftet og deles ut på Næringsmiddelkonferansen 2007 - Matbransjens Kompetansekonferanse. Arrangørene er Kjøttindustriens Fellesforening, Næringsmiddelbe-

driftens Landsforening, Fiskeri- og Havbruksnæringens Landsforening, Tine Personal og Kompetanse og Landbrukets Arbeidsgiverforening.

Formål og kriterier

Formålet med Matbransjens Kompetansepris er å synliggjøre den som utmerker seg med sin satsing innen ett eller flere av de områder som ligger til grunn for prisen.

Fokusområder er:

- utvikling av medarbeidernes kompetanse
- fokus på medvirkning og involvering fra både ledelse og medarbeidere
- fokus på rekruttering og fagopplæring
- kompetansetiltak som har gitt resultatforbedringer, økt trivsel, økt effektivitet, lavere turnover, bedre kundetilfredshet, bedre læringsmiljø m.m.

Juryen består av arrangementskomiteen.

Forslag til kandidater - Matbransjens Kompetansepris 2007 sendes **innen 6. august** til Monica Ahlsen Egeberg, e-mail: monica.ahlsen@nbl.no

HMS-Konferansen 2007

22. og 23. august på Radisson SAS Airport Hotel Gardermoen. Benytt anledningen til å få inspirasjon og faglig påfyll. Møt kollegaer i andre bedrifter og bygg nettverk.

Sentrale temaer på konferansen vil være:

- HMS-Kultur
- Seniorpolitikk
- "Trim i arbeidslivet"
- IA- og sykefraværarbeid

For mer informasjon: www.nbl.no

Kontakt: Monica Ahlsen Egeberg,
tlf.: 23 08 87 12 - e-mail: monica.ahlsen@nbl.no

Næringsmiddelbedriftenes Landsforening

Besøksadresse: Sørkedalsveien 6, 5 etg. (KPMG-bygget)
Postadresse: Postboks 5472 Majorstuen, 0305 Oslo
Telefon: 23 08 87 00 Telefaks NBL: 23 08 87 20 Telefaks BKLF: 23 08 87 10
E-post: firmapost@nbl.no - firmapost@baker.no
www.nbl.no - www.baker.no

God sommer

